

Hellenic Business Association of Serbia

Helensko privredno udruženje Srbije

Petar Mitrović, saradnik, advokatska kancelarija Karanović & Nikolić

karanovic/nikolic

Tel: +381 (11) 3094 200 | Fax: +381 (11) 3094 223
knserbia@karanovic-nikolic.com | karanovic-nikolic.com
Resavska 23 | 11 000 Belgrade, Serbia

MEĐUNARODNA TRGOVINA U SRBIJI

Pravila koja regulišu sistem međunarodne trgovine robom (i uslugama) u Srbiji su ustanovljena na osnovu nekoliko zakona, uključujući posebno sledeće:

- Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju, koji određuje osnovne spoljnotrgovinske principe,
- Carinski zakon, koji propisuje pravila za sprovođenje carinskog postupka i
- Zakon o carinskoj tarifi, koji određuje carinske tarife koje se koriste za obračun carinskih dažbina.

Pored toga, Srbija ima širok opseg sporazuma o slobodnoj trgovini koji obezbeđuju preferencijalni carinski tretman robe koja potiče iz država potpisnica. Najvažniji sporazumi o slobodnoj trgovini su sledeći:

- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom Unijom,
- Sporazum o slobodnoj trgovini sa Ruskom Federacijom,
- Sporazum o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (CEFTA), multilateralni ugovor, koji se primenjuje u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Moldaviji i Crnoj Gori i
- Sporazum o slobodnoj trgovini sa Turskom.

Glavni spoljnotrgovinski principi

Glavni principi koji regulišu spoljnu trgovinu koji su ustanovljeni Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju su sledeći:

- Sloboda spoljnotrgovinskog prometa robom,
- Nediskriminacija,
- Tretman najpovlašćenije nacije,
- Nacionalni tretman,
- Zabrana kvantitativnih uvoznih/izvoznih ograničenja, izuzev onih koji su ustanovljeni zakonom.

Hellenic Business Association of Serbia

Helensko privredno udruženje Srbije

Mere zaštite spoljnotrgovinskog prometa mogu da se propišu, primene i tumače u skladu sa Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju, pravilima Svetske trgovinske organizacije i međunarodnim ugovorima. Najuobičajenije mere su sledeće:

- Antidampinške mere,
- Kompezatorne mere,
- Mere za zaštitu od prekomernog uvoza,
- Mere za zaštitu ravnoteže platnog bilansa.

Carina – Institucionalni okvir

Glavni organ koji je nadležan da sprovedenje carinskih propisa u Srbiji je Uprava carina, kao organ u okviru Ministarstva finansija. Uprava carina je nadležna za: carinjenje, carinski nadzor i druge poslove u vezi sa kontrolom spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga.

Postupci u vezi sa primenom carinskih propisa su upravni postupci. U prvom stepenu ovi postupci se vode pred regionalnom organizacionom jedinicom Uprave carina. U drugom stepenu (postupku po žalbi), postupci vezani za carinu se vode pred Komisijom za žalbe Uprave carina. Kao pravilo, žalba podneta protiv odluka Uprave carina ne odlaže njihovo izvršenje. Odluke koje se donose u drugostepenom postupku mogu biti predmet upravnog spora pred Upravnim sudom u Srbiji.

Kršenje carinskih propisa može činiti carinski prekršaj. Nadležnost za vođenje postupaka za carinske prekršaje je podeljena između Komisije za prekršaje Carinarnice i prekršajnih sudova.

Carina – postupak

Kao opšte pravilo, kako vi se uvozilo u Srbiju, strana roba mora da prođe kroz carinski postupak koji je propisan Carinskim zakonom.

Kada roba pređe srpsku granicu, lice koje je unelo robu na teritoriju Srbije je dužno da istu prijavi carini da bi bila predmet carinski dozvoljenog postupanja sa robom, koje uključuje:

- stavljanje robe u slobodan promet,
- ulazak u slobodnu zonu,
- ponovni izvoz, i
- uništavanje robe.

Carinski postupak je uslovljen podnošenjem carinske deklaracije carinskim organima od strane uvoznika. Uvoznik može biti samo srpsko lice. Strana lica koja učestvuju u carinskom postupku moraju da imenuju svog zastupnika u Srbiji.

Hellenic Business Association of Serbia

Helensko privredno udruženje Srbije

Carinska deklaracija mora da se pripremi na „JCT” obrascu koji je propisan srpskim propisima. Sva roba koja se stavlja u carinski postupak mora da bude obuhvaćena carinskom deklaracijom. Deklaracija treba da sadrži dovoljno podataka (vrsta robe, količina, vrednost, itd.) za obračun carinskih dažbina. Podaci u carinskoj deklaraciji moraju da budu potkrepljeni odgovarajućim dokumentima, kao što su ugovori, računi, narudžbenice, tovarni listovi, itd.

Carinske dažbine

Carinske dažbine se obračunavaju primenom odgovarajućih stopa carine na carinsku vrednost robe. Stope carine su određene Zakonom o carinskoj tarifi i podzakonskim propisima koji su doneti na osnovu ovog zakona, i zavise od vrste i svrhe robe.

Stope carine koje su određene nacionalnim zakonodavstvom mogu biti niže ili ukinute na osnovu sporazuma o slobodnoj trgovini koji su zaključeni između Srbije i države porekla robe koja se uvozi (takozvano preferencijalno poreklo). Uslovi za priznavanje preferencijalnog porekla, i dokumentacija koja ovo dokazuje (kao što je obrazac EUR1 na osnovu ugovora sa EU) su propisani odnosnim sporazumima o slobodnoj trgovini.

Carinska vrednost robe je naknada koju je uvoznik platio (ili da će platiti) za robu (transakciona cena), koja je uvećana za troškove koje snosi uvoznik u vezi sa robom ako već nisu uključeni u transakcionu cenu (troškovi prevoza, autorske naknade, osiguranje, itd.).

U transakcijama između povezanih lica, Uprava carina prihvatiće transakcionu cenu kao carinsku vrednost samo ako veza između uvoznika i izvoznika nije imala uticaj na utvrđivanje transakcione cene. U suprotnom, Uprava carina neće prihvatiti transakcionu cenu kao carinsku vrednost i ustanoviće sama carinsku vrednost.

Carinske dažbine dospevaju u trenutku kada Uprava carina prihvati carinsku deklaraciju.

Oblici uvoza

Dva glavna oblika uvoznog režima u Srbiji su trajni i privremeni uvoz.

Trajno uvezena roba ima status domaće robe, i stoga može biti stavljena u slobodni promet na srpskom tržištu. Uvoznik je dužan da plati pun iznos carinskih dažbina i uvozni PDV na uvoz dobara na osnovnu opštih pravila.

Privremeni uvoz je dozvoljen za robu koja je uneta u Srbiju sa namerom da bude izvezena u nepromenjenom stanju. Privremeno uvezena roba ne stiče status domaće robe.

Hellenic Business Association of Serbia

Helensko privredno udruženje Srbije

Roba može biti privremeno uvezena pod uslovom da se dobije odobrenje carinskih organa. Odobrenje se izdaje samo ako se roba lako identifikuje.

Carinski organi odlučuju o trajanju privremenog uvoza, pod uslovom da ne može biti duži od 24 meseci. Izuzetno ovaj rok može biti produžen ako je to neophodno da bi se ostvarila svrha uvoza (procena je u diskreciji Uprave carine).

Carinske dažbine za privremeni uvoz se određuju u visini od 3% od dažbina koje bi bile plaćene na trajni uvoz, za svaki mesec u kom je roba pod režimom privremenog uvoza. Izuzetno, određena roba koju je izričito propisala Vlada je izuzeta od carinskih dažbina u slučaju privremenog uvoza.

Septembar, 2014

**Informacije u ovom dokumentu ne predstavljaju pravni ili bilo koji drugi savet o bilo kojem određenom pitanju već služe samo za opšte informativne svrhe.*